

Sygn. akt VIII U 2407/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 sierpnia 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu prawo do emerytury od lipca 2013 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt VIII U 2407/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 sierpnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. C. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okrasie od 7 maja 1975r. do 31 grudnia 1984r. i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że do okresów pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył odwołującemu zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w T. od 7 maja 1975r. do 31 grudnia 1984r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w powyższym okresie.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. C., urodzony (...) w dniu 30 lipca 2013r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył 23 marca 2013r.

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym że w ocenie ZUS udowodnił jedynie 13 lat, 8 miesięcy i 6 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, pracy wykonywanej w okresie od 7 maja 1975r. do 31 grudnia 1984r. w Fabryce (...) S.A. w T., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w powyższym okresie.

W toku procesu Sąd ustalił, że (...) Fabryka (...) w T. zajmowała się produkcją różnego rodzaju maszyn i urządzeń dla zakładów górniczych, w tym dla kopalń. Były to sprzęty wykonywane w głównej mierze w technice spawalniczej. W pierwszej kolejności elementy przyszłego urządzenia lub maszyny należało za pomocą palnika gazowego wyciąć z grubej blachy, następnie elementy zestawić i szepić przy użyciu spawarki, tak złączone części zespawać i w razie potrzeby zeszlifować wystające spoiny i nadlewki.

Ubezpieczony z dniem 2 sierpnia 1971r. podjął zatrudnienie w (...) Fabryce (...) w T.. W okresie od 26 października 1972r. do 15 października 1974r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po odbyciu służby wojskowej ponownie podjął zatrudnienie w dniu 4 listopada 1974r. i pracował jako ślusarz, a następnie - po ukończeniu kursu spawacza 7 maja 1975r. - jako ślusarz - spawacz w Wydziale RS. Wydział zajmował się wykonywaniem stropnic na potrzeby górnictwa. Do obowiązków odwołującego w spornym okresie od 7 maja 1975r. należało przepalanie blach palnikiem, cięcie, montowanie, składanie, spawanie, szlifowanie elementów stropnic. Wszystkie prace wykonywane były na spawalni. Nie było odrębnych stanowisk ślusarzy i spawaczy. Następnie w latach 80 – tych ubezpieczony pracował przy obsłudze wypalarki i do jego obowiązków należało wypalanie (wycinanie) poszczególnych elementów przyszłych produktów. Takie prace wykonywał do 31 grudnia 1984r.

Pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie był kierowany do innych prac.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadków: P. B., R. G., Z. K. (rozprawa z dnia 7 sierpnia 2014r. 9 min. 22 sek. – 37 min.), pisma (...) group z dnia 16 stycznia 2014r., zaświadczenia z dnia 15 stycznia 2014r. i Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Węglowego z dnia 1 stycznia 1975r. (k. 37-46 a.s.), a także akt osobowych ubezpieczonego oraz akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że świadkowie precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, J. C. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy okresy zatrudnienia J. C. w w Fabryce (...) S.A. w T. od 7 maja 1975r. do 31 grudnia 1984r. można uznać z okresy pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku, wykonywanej w szczególnych warunkach, a tym samym, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i

zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV poz. 12 oraz dział III poz. 78 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym oraz prace przy szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowaniu mechanicznym są pracami w szczególnych warunkach, uprawniającymi do niższego wieku emerytalnego.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało w sposób jednoznaczny, że ubezpieczony J. C. ukończył 60 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych

i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego

w Fabryce (...) S.A. w T. od 7 maja 1975r. do 31 grudnia 1984r. na stanowisku ślusarza była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV:

- poz. 12, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym

oraz w dziale III:

- poz. 78, tj. szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne.

Ubezpieczony faktycznie od momentu ukończenia kursu spawacza, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie prace spawalnicze przy spawaniu elektrycznym i cięciu gazowym elementów stalowych oraz prace szlifierskie elementów stalowych. Nie był kierowany do innych prac, gdyż produkcja w tej fabryce odbywała się w przeważającej części przy zastosowaniu technologii spawalniczych.

Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu spornego okresu pracy, argumentując że ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym tocącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)” (OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że J. C. z momentem złożenia wniosku emerytalnego spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikających z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), a tym samym jej odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak sentencji wyroku.

(-) SSO Jolanta Łanowy